

Yrittäjyystaitojen
BUUSTAUS

Etelä-Pohjanmaa

Tehopaketti työnhaun tueksi – Uudelle urapolulle

Yrittäjyystaitojen buustaus -hanke

Euroopan unionin
osarahoittama

Suomen Yrittäjäopisto

Tietosuoja?

- Yksilön tietosuojalla tarkoitetaan ihmisen oikeutta siihen, että hän on tietoinen siitä, miten omia henkilötietoja kerätään, käytetään lainmukaisesti, turvallisesti ja hänen yksityisyyttään kunnioittaen. Se on osa perusoikeutena turvattua yksityiselämän suojaa.

Mitä tietosuoja suojaa?

- Tietosuoja koskee kaikkia henkilötietoja, eli kaikkea tietoa, josta henkilö tunnistaa suoraan tai välillisesti (esim. nimi, henkilötunnus, yhteystiedot, sijainti-, terveydentila- ja verkkoidentiteettitiedot).
- Tarkoitus on estää, että nämä tiedot käsiteltäisiin ilman laillista perustetta, liian laajasti tai vaikkapa liian pitkäkestoisesti. Pyrkimyksenä on varmistaa oikean tiedon oikea käsittely minimaalisuusperiaatteella, jotta tietojen loukkausten tai väärinkäytösten mahdollisuus minimoitaisiin.

Tietosuoja, oikeudet ja vastuut

Tiedon omistaja (oikeudet)

Jokaisella on oikeus henkilötietojensa suojaan.

Tietosuoja on perusoikeus, joka turvaa rekisteröidyn oikeuksien ja vapauksien toteutumisen henkilötietojen käsittelyssä.

Tietosuojan tarkoituksena on osoittaa, milloin ja millä edellytyksillä henkilötietoja voidaan käsitellä.

Tiedon käyttäjä (vastuut)

Kun rekisterinpitäjällä on henkilötietojasi, sen täytyy kertoa sinulle muun muassa

- 1. kuka rekisterinpitäjä on
- 2. miksi henkilötietojasi tarvitaan
- 3. kuinka kauan henkilötietojasi tarvitaan
- 4. luovutetaanko henkilötietojasi eteenpäin
- 5. miten voit käyttää henkilötietoihin liittyviä oikeuksiasi.

(Tietosuojavaltuutetun toimisto)

Oikeudet ja vastuut

- Tietosuojaan perusteella sinulla on oikeus:
- [saada tietoa henkilötietojesi käsittelystä](#)
- [saada tutustua tietoihin](#)
- [oikaista tietoja](#)
- [poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi](#)
- [rajoittaa tietojen käsittelyä](#)
- [siirtää tiedot järjestelmästä toiseen](#)
- [vastustaa tietojen käsittelyä](#)
- [olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.](#)

(Tietosuojavaltuutetun toimisto)

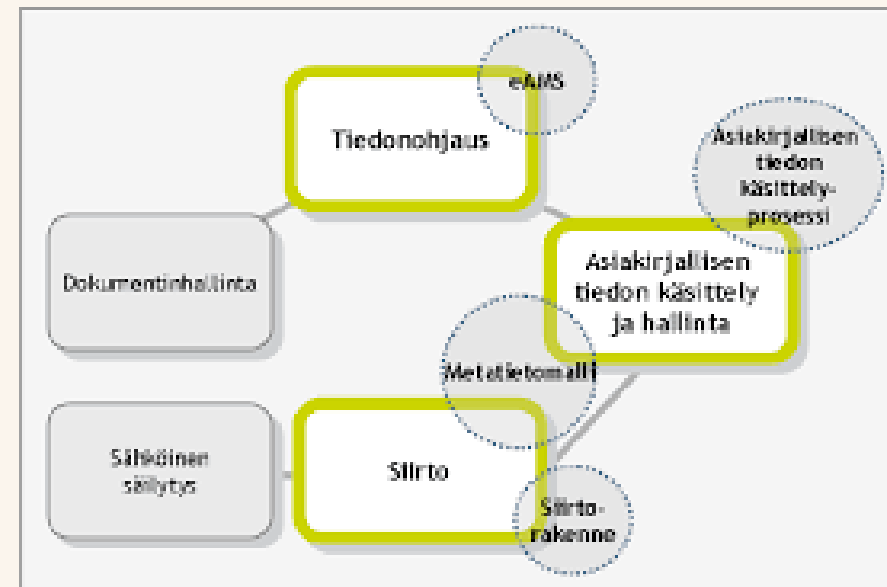

Kuva: Vakuutusjuristi

Tietosuojan perusteella sinulla on oikeus saada tietoa omien tietojesi käsittelemisestä:

Sinulla on oikeus saada tietoa siitä, mihin tarkoitukseen henkilötietojasi kerätään ja miten niitä käsitellään.

Yritystä, viranomaista tai yhteisöä, joka käsittelee henkilötietojasi, kutsutaan rekisterinpitäjäksi. Sinua koskevien tietojen rekisterinpitäjiä ovat esimerkiksi työnantajasi, pankkisi ja sellaiset toimijat, jotka keräävät sinusta tietoja internetissä.

Kuva: Kuntaliitto

(Tietosuojavaltuutetun toimisto)

Tietosuojan perusteella sinulla on oikeus saada tutustua omiin tietoihisi:

- Sinulla on oikeus saada tietoa siitä, mihin tarkoitukseen henkilötietojasi kerätään ja miten niitä käsitellään.

Toimi näin

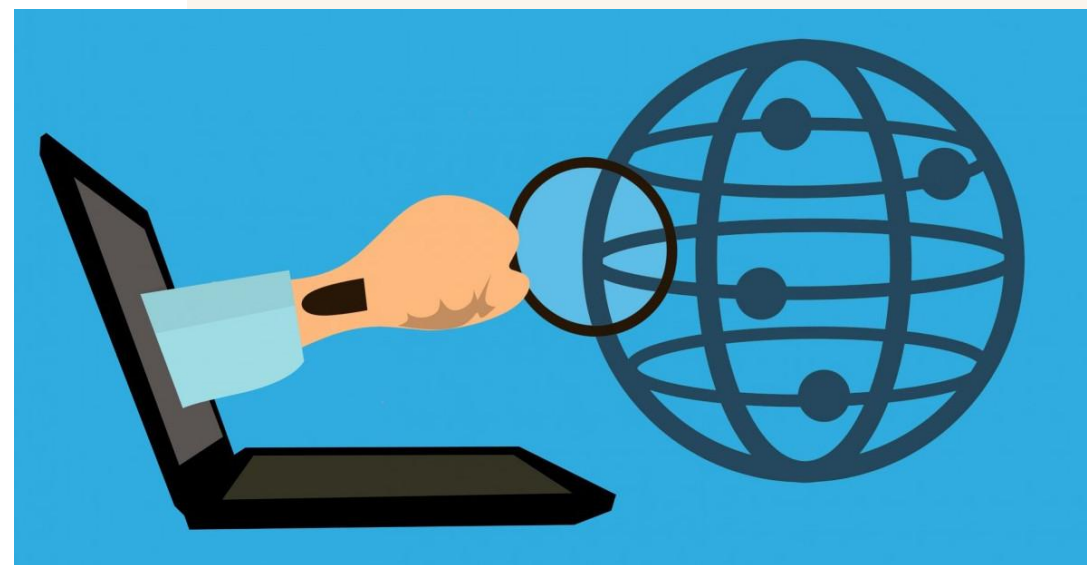
- Esitä tarkastuspyyntö suoraan rekisterinpitäjälle. Lisätietoa siitä, mikä on oikea kanava, saat esimerkiksi rekisterinpitäjän verkkosivuilta tai ottamalla yhteyttä rekisterinpitäjän asiakaspalveluun.

Kerro pyynnössä

- mitkä tiedot haluat tarkastaa
- haluatko tarkastaa kaikki tietosi vai tiedot tietyltä ajanjaksolta
- missä muodossa haluat tiedot
- nimesi
- yhteystietosi (esimerkiksi sähköpostiosoite tai puhelinnumero).

(Tietosuojavaltuutetun toimisto)

Kuva: Peda.net

Tietosuojan perusteella sinulla on oikeus oikaista tietojasi:

- Sinulla on oikeus vaatia, että sinua koskevat epätarkat ja virheelliset henkilötiedot korjataan.
- Henkilötietojesi virheettömyys on osa oikeusturvaasi. Sinulla on oikeus tulla arvioiduksi oikeiden tietojen perusteella.
- Henkilötieto tarkoittaa tietoa, josta sinut voidaan tunnistaa.
- Jos huomaat, että jossakin on sinusta epätarkkoja tai virheellisiä henkilötietoja, voit pyytää rekisterinpitäjää oikaisemaan ne. Oikaiseminen tarkoittaa, että
 - virheellisiä tietoja voi korjata
 - puutteellisia tietoja voi täydentää.
- Tietojen oikaiseminen on maksutonta. Jos oikaisupyyntö on perusteeton tai kohtuuton, rekisterinpitäjä voi periä kohtuullisen maksun tai kieltäytyä toteuttamasta pyyntöä.

(Tietosuojavaltuutetun toimisto)

Kuva: Google

Tietosuojan perusteella sinulla on oikeus saada tietosi poistettua ja tulla unohdetuksi

Rekisterinpitäjän täytyy poistaa henkilötietosi näissä tapauksissa:

- Rekisterinpitäjä ei enää tarvitse tietojasi alkuperäiseen tarkoitukseen.
- Peruutat antamasi [suostumuksen](#), eikä tietojesi käsittelylle ole muuta laillista perustetta.
- [Vastustat tietojesi käsittelyä](#), eikä käsittelylle ole perusteltua syytä.
- Vastustat tietojesi käsittelyä suoramarkkinointiin.
- Tietojasi on käsitelty lainvastaisesti.
- Tietosi on poistettava lainsäädännön perusteella.
- Tietosi on kerätty huoltajasi suostumuksen perusteella tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisen yhteydessä. Tietoyhteiskunnan palveluita ovat esimerkiksi verkkokaupat ja sosiaalinen media.

Rekisterinpitäjän ei kuitenkaan ole pakko poistaa henkilötietojasi, jos ne ovat perustellusti tarpeellisia seuraavia tarkoituksia varten:

- sananvapaus ja tiedon välittäminen
- lain noudattaminen
- rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttäminen
- yleinen etu – esimerkiksi arkistointi, tutkimus tai tilastointi
- oikeusvaateen laatiminen, esittäminen tai puolustaminen.

(Tietosuojavaltuutetun toimisto)

Kuva: Iltasanomat

Tietosuojan perusteella sinulla on oikeus rajoittaa tietojesi käsittelyä:

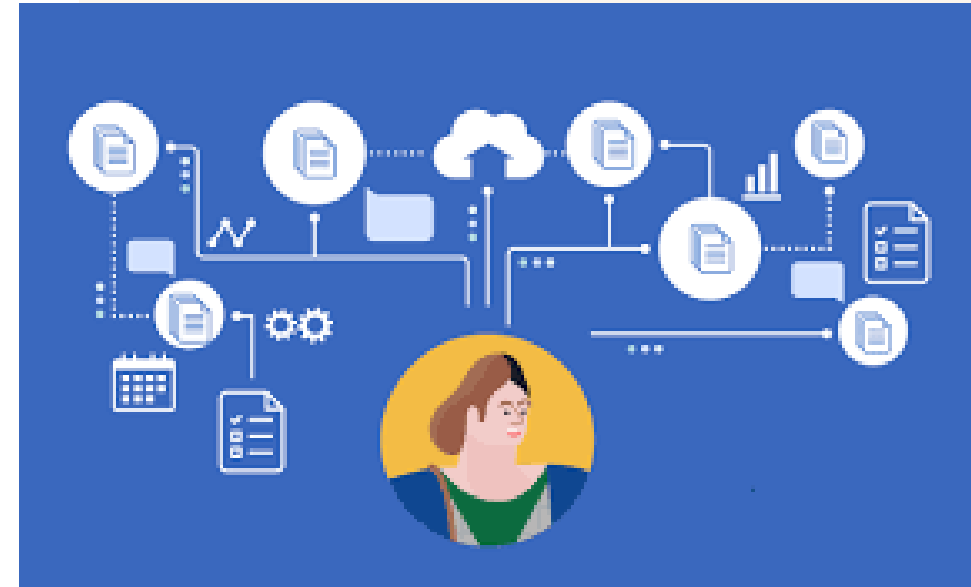
Voit joissakin tapauksissa pyytää rekisterinpitäjää rajoittamaan henkilötietojesi käsittelyä. Rajoittaminen tarkoittaa, että rekisterinpitäjä saa käsitellä tietojasi vain

- suostumuksellasi
- oikeusvaateen laatimisen, esittämisen tai puolustamisen takia
- yleisen edun takia
- jonkun toisen henkilön oikeuksien suojaamiseksi.

Voit rajoittaa henkilötietojesi käsittelyä näissä tilanteissa:

- Tiedot ovat mielestäsi virheellisiä.
- Tietojasi käsitellään lainvastaisesti, mutta et halua, että ne poistetaan kokonaan.
- Rekisterinpitäjä ei enää tarvitse tietojasi alkuperäiseen tarkoitukseen, mutta sinä tarvitset niitä oikeusvaateen laatimiseen, esittämiseen tai puolustamiseen.
- Olet vastustanut tietojesi käsittelyä (pyytänyt, että niitä ei käsiteltäisi lainkaan), mutta lopullista päätöstä harkitaan vielä.
- Jos rekisterinpitäjä rajoittaa tietojesi käsittelyä, sen on mahdollisuuksien mukaan ilmoitettava rajoittamisesta kaikille niille, joille tietoja on aiemmin luovutettu. Voit pyytää rekisterinpitäjää kertomaan sinulle, kenelle tietojasi on luovutettu.

(Tietosuojavaltuutetun toimisto)

Kuva:Kela

- **Tietosuojan perusteella sinulla on oikeus siirtää tietosi järjestelmästä toiseen**
- **Sinulla on oikeus saada rekisterinpitäjältä itseäsi koskevat henkilötiedot jossakin yleisesti käytetyssä muodossa, jotta voit toimittaa ne toiselle rekisterinpitäjälle. Voit myös pyytää rekisterinpitäjää siirtämään tietosi suoraan toiselle rekisterinpitäjälle, jos siirtäminen on teknisesti mahdollista.**
- Edellytyksenä henkilötietojen siirtämiselle on, että
 - henkilötietojen käsittely on perustunut joko suostumukseesi tai sinun ja rekisterinpitäjän väliseen sopimukseen
 - tietoja on käsitelty automaattisen tietojenkäsittelyn avulla
 - tiedot koskevat sinua ja ovat sinun toimittamiasi
 - Tietojen siirto ei vaikuta haitallisesti kolmansien osapuolten oikeuksiin ja vapauksiin.
- Kaikkien edellytysten on täyttyttävä, jotta voit käyttää oikeuttasi tietojen siirtoon. Oikeus ei kata tietoja, jotka rekisterinpitäjä on itse luonut sinun toimittamiesi tietojen pohjalta (esimerkiksi terveyttä koskevat arviot) tai jotka on koostettu sinun tarkkailustasi muodostuneiden tietojen analysoinnista (kuten profilointi).

(Tietosuojavaltuutetun toimisto)

Kuva: iTapsa

- **Tietosuojan perusteella sinulla on oikeus vastustaa tietojesi käsittelyä:**

- Vastustaminen on mahdollista, jos rekisterinpitäjä käsittelee tietojasi yleisen edun tai julkisen vallan vuoksi tai oikeutetun etunsa perusteella. Oikeutetusta edusta on kyse esimerkiksi silloin, kun henkilötietojasi käytetään suoramarkkinointiin.
- Toimi näin
 - Esitä pyyntö suoraan rekisterinpitäjälle. Lisätietoa siitä, mikä on oikea kanava, saat esimerkiksi rekisterinpitäjän verkkosivuilta tai ottamalla yhteyttä rekisterinpitäjän asiakaspalveluun.
 - Kerro pyynnössä
 - haluatko rajoittaa vai vastustaa henkilötietojesi käsittelyä
 - perustelut käsittelyn rajoittamiselle tai vastustamiselle, paitsi jos kyse on suoramarkkinoinnista
 - nimesi
 - yhteystietosi (esimerkiksi sähköpostiosoite tai puhelinnumero).
- Rekisterinpitäjän täytyy vastata sinulle yhden kuukauden kuluessa. Jos pyyntöjä on monta tai ne ovat monimutkaisia, rekisterinpitäjä voi ilmoittaa vastauksessaan, että se tarvitsee niiden käsittelyyn enemmän aikaa. Ilmoitus pidemmästä käsittelyajasta ei vielä tarkoita, että rekisterinpitäjä kieltäytyy pyynnöstäsi. Jos rekisterinpitäjä ei vastaa sinulle määräajassa, voit ottaa yhteyttä tietosuojavaltuutettuun.
- Jos rekisterinpitäjä kieltäytyy pyynnöstäsi, sen täytyy kertoa sinulle kieltäytymisen syyt. Kieltäytymisen on aina perustuttava lakiin. Jos kieltäytymiselle ei mielestäsi ole perusteita, voit tarvittaessa ottaa yhteyttä tietosuojavaltuutettuun.

(Tietosuojavaltuutetun toimisto)

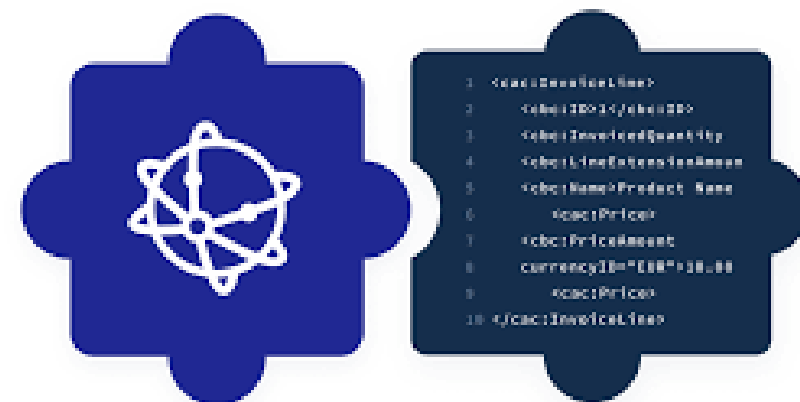

Kuva: Tilisanomat

- **Tietosuojan perusteella sinulla on oikeus vastustaa tietojesi automaattista käsittelyä:**

- Joskus sinua koskevia päätöksiä voidaan tehdä automaattisesti. Se tarkoittaa, että päätöksentekoon ei osallistu ihminen vaan päätös tehdään koneellisesti henkilötietojesi perusteella. Automaattista päätöksentekoa käytetään joskus esimerkiksi luotto- ja työhakemusten seulonnassa.
- Automaattinen päätöksenteko on sallittua, jos
 - päätös on välttämätön sinun ja rekisterinpitäjän välisen sopimuksen tekemistä tai toteuttamista varten
 - päätös on hyväksytty rekisterinpitäjää koskevassa laissa
 - olet antanut siihen [nimenomaisen suostumuksesi](#) esimerkiksi allekirjoituksella tai sähköisesti kaksivaiheisella varmistuksella.
- Näissä tapauksissa sinulla on vähintään oikeus vaatia, että sinua koskevat päätökset tekee ihminen. Sinulla on myös oikeus esittää kantasi ja riitauttaa päätös.

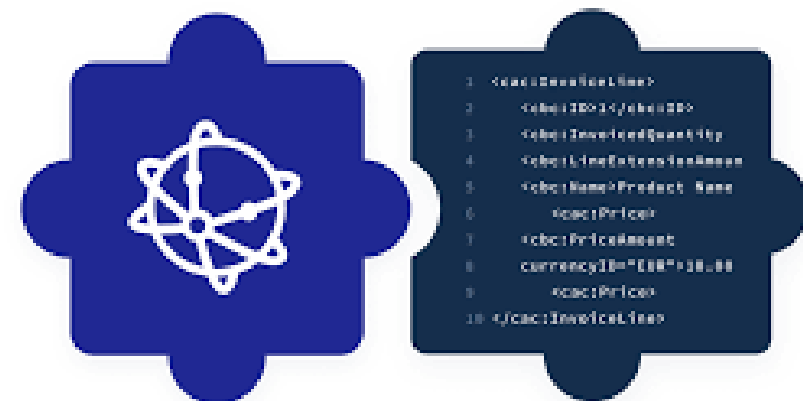
(Tietosuojavaltuutetun toimisto)

Kuva: Qvalia

• Esimerkki: tietosuoja rekrytointitilanteessa

- EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) kansallinen työelämän tietosuoja laki säätelevät, miten henkilötietoja saa käsitellä työsuhteen (tai rekrytointiprosessin) aikana. Hakijalla on oikeus tietää, mitä hänen tiedoistaan kerätään ja mihin tarkoitukseen.
- Käsiteltävät tiedot ovat relevantteja työnantajalle tarpeellisia tietoja, kuten koulutusta, pätevyyyksiä, kokemusta ja terveydellistä sopivuutta koskevat tiedot, jos ne liittyvät tehtävän suorittamiseen. Suostumus ei yksin riitä, vaan käsittelyn on noudatettava tietosuojan periaatteita.
- Työnantajan on ensisijaisesti kerättävä tiedot suoraan hakijalta eikä muualta, paitsi laissa säädetyissä tilanteissa tai hakijan nimenomaisella suostumuksella. Tämä koskee kaikkia henkilötietojen käsittelyvaiheita rekrytoinnissa.
- Rekrytoinnissa ei saa käyttää hakijan sosiaalisen median tietoja ilman asianmukaista suostumusta tai lainmukaista perustetta. Hakija voi liittää hakemukseen omia profiilejaan (esim. LinkedIn tai websivut) , mutta työnantaja voi käyttää niitä vain jos ne ovat hakemuksen osa.

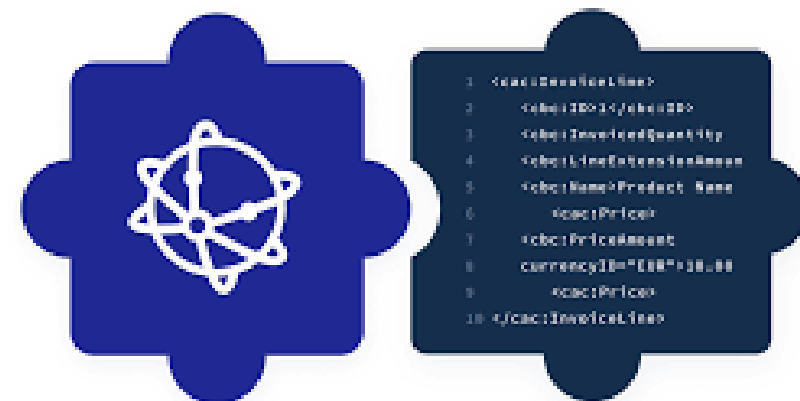

Kuva: Qvalia

- **Esimerkki: tietosuoja rekrytointitilanteessa**

Mitä tämä tarkoittaa työnhakijalle?

- **Ennen hakemista:** varmista, että hakemuksessa ja CV:ssä käytetään vain relevanteimpia tietoja, ja että keruuprosessi on oikeudenmukainen ja läpinäkyvä.
- **Haun aikana:** ota huomioon, että työnantajan on perusteltava mitä tietoja kerää ja miksi, sekä miten tiedot vaikuttavat valintaan.
- **Tietopyynnöt ja valvonta:** osaa pyytää tietoa siitä, millaisia tietoja kerätty ja miten niitä käytetään; käytä oikeuksiasi erityisesti oikaistaksesi tai pyytää poistamista, jos tieto ei ole ajanmukaista tai relevanttia.
- **Suojaus ja luottamus:** pidä huolta, että käytössä olevat sähköiset hakupalvelut ja sähköpostit ovat luotettavia, ja välttä jakamasta arkaluonteista tietoa, ellei se ole ja turvallisesti suojattua.

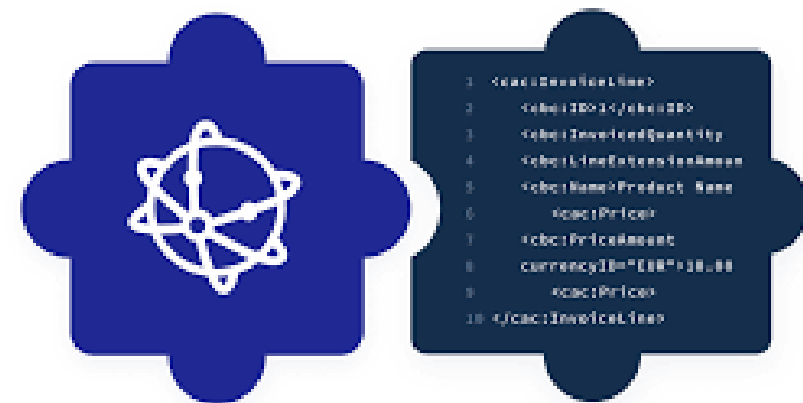

Kuva: Qvalia

• Tietosuojaseloste / rekisteriseloste

EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR) myötä termi rekisteriseloste on korvautunut pääosin käsitteellä tietosuojaseloste joka on laajempi ja yksityiskohtaisempi informointiasiakirja. Tietosuoja-asetus ei edellytä enää entisen kaltaista, erillistä rekisteriselostetta, vaan vaatimukset täyttyvät asianmukaisella tietosuojaselosteella.

Tietosuojaselosteen (ja aiemman rekisteriselosteen) tarkoituksena on informoida rekisteröityä (esim. asiakasta tai verkkosivuston kävijää) siitä, mitä hänen henkilötietojaan kerätään, miten niitä käsitellään ja mitkä ovat hänen oikeutensa omiin tietoihinsa liittyen.

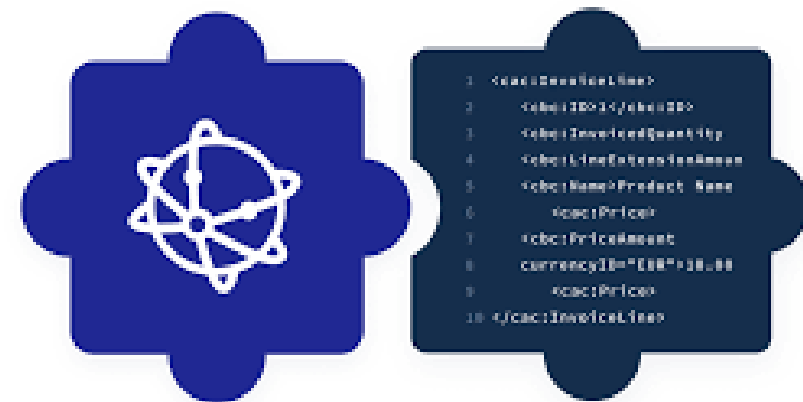

Kuva: Qvalia

• Tietosuojaseloste

Tietosuojaselosteessa on tyypillisesti oltava seuraavat tiedot:

- **Rekisterinpitäjä:** Organisaation nimi ja yhteystiedot (y-tunnus, osoite, sähköposti).
- **Yhteyshenkilö:** Henkilö, johon voi ottaa yhteyttä tietosuoja-asioissa.
- **Rekisterin nimi:** Kuvaava nimi rekisterille (esim. "asiakasrekisteri").
- **Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus ja oikeusperuste:** Miksi tietoja kerätään (esim. asiakassuhteen hoitaminen, markkinointi) ja mikä on käsittelyn laillinen peruste (esim. suostumus, sopimus, oikeutettu etu).
- **Rekisterin tietosisältö:** Mitä tietoja kerätään (esim. nimi, sähköposti, puhelinnumero, osoitetiedot).
- **Säännönmukaiset tietolähteet:** Mistä tiedot on saatu (esim. rekisteröidyltä itseltään, julkisista lähteistä).
- **Tietojen säännönmukaiset luovutukset:** Luovutetaanko tietoja kolmansille osapuolille.
- **Tietojen siirto EU:n tai ETA:n ulkopuolelle:** Informaatio mahdollisista siirroista ja niiden suojaustoimista.
- **Tietojen säilytysaika:** Kuinka kauan tietoja säilytetään.
- **Rekisterin suojauksen periaatteet:** Kuvaus teknisistä ja organisatorisista suojaustoimista.
- **Rekisteröidyn oikeudet:** Henkilön oikeus esimerkiksi tarkastaa, korjata tai poistaa omat tietonsa sekä rajoittaa tai vastustaa niiden käsittelyä.

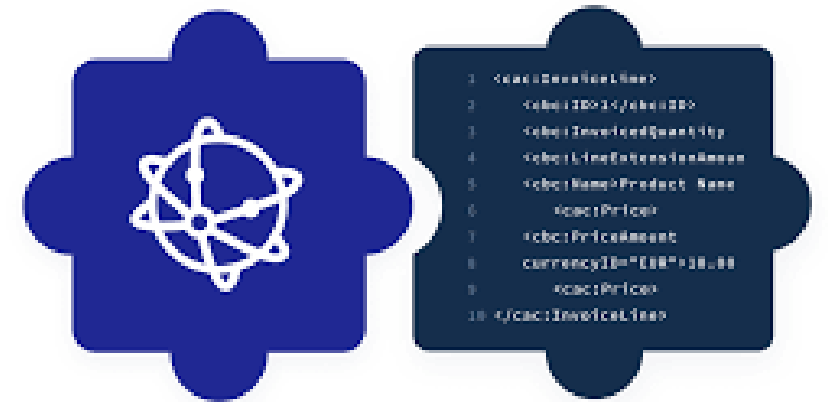

Kuva: Qvalia

- **Tietosuojaseloste, esimerkki**

<https://www.verkkokauppa.com/fi/ohjeet/tietosuojaseloste>

Kysymyksiä? Ajatuksia?

Kuva: Qvalia

Kiitos osallistumisesta!

Yhteystiedot

Kari Kananoja

IT-kouluttaja / kyberturvallisuus

040 5323507

kari.kananoja@syo.fi

